

Predstavitev analize dosežkov učencev naše šole pri NPZ iz slovenščine (6. in 9. razred) v šolskem letu 2021/2022

6. razred

1. Primerjava dosežkov učencev šole z dosežki na državni ravni

Povprečni dosežek na naši šoli pri NPZ iz slovenščine v **6. razredu** je bil **43 %**, kar je **2,5 % nižje kot povprečje v državi (45,5 %)**. V **6. a** je bilo povprečje **46,6 %**, v **6. b** pa **39,2 %**.

V celotnem preizkusu je bilo ocenjenih 27 nalog (32 točkovanih postavk – 20 postavk v 1. delu in 12 postavk v 2. delu); na naši šoli so šestošolci rešili 12 točkovanih postavk bolje kot na državni ravni, 20 točkovanih postavk pa so rešili slabše. Večja odstopanja v negativno ali pozitivno smer bodo predstavljena v nadaljevanju.

2. Sestava in vsebina preizkusa

Sestava preizkusa glede na taksonomske stopnje:

znanje in poznavanje 25 %, razumevanje in uporaba 40 %, analiza, sinteza, vrednotenje 35 %.

Vsebina preizkusa:

branje enega/več krajših neznanih neumetnostnih besedil, preverjanje razumevanja prebranega neumetnostnega besedila, preverjanje poimenovalne, upovedovalne/skladenjske, pravopisne in slogovne zmožnosti ter zmožnosti nebesednega sporazumevanja v povezavi z izhodiščnim neumetnostnim besedilom, preverjanje metajezikovne zmožnosti, preverjanje zmožnosti pisanja krajšega neumetnostnega besedila (ob izhodiščnem neumetnostnem besedilu), branje enega/več krajših neznanih umetnostnih besedil, preverjanje razumevanja prebranega umetnostnega besedila, preverjanje literarnovednega znanja v povezavi z izhodiščnim umetnostnim besedilom, preverjanje zmožnosti pisanja krajšega besedila o izhodiščnem umetnostnem besedilu in ob njem. Pouk slovenščine je zasnovan celostno, tako da posameznih vsebin/zmožnosti (zaradi njihovega prepletanja oziroma soodvisnosti/povezanosti) pri preverjanju ni mogoče izločiti.

Preizkus iz slovenščine na NPZ za učence 6. razreda je **dvodelen**: v I. delu so naloge povezane z neumetnostnim besedilom, v II. delu pa z umetnostnim besedilom. Razmerje v deležu točk obeh delov je enako, kot je razmerje med književnostjo in jezikom pri pouku oz. kot ga določa učni načrt za slovenščino v osnovni šoli (UN), tj. 40 % za književnost in 60 % za jezik.

VI. delu (jezik) je bilo izhodiščno neumetnostno besedilo z naslovom Branje misli, prirejeno po besedilu Roberta Winstona iz knjige Kaj se mota v moji glavi? (2011). Naloge ob neumetnostnem besedilu so preverjale učenčev zmožnost enosmernega sporazumevanja in tvorjenja enogovornih neumetnostnih besedil ter jezikovno, slogovno in metajezikovno zmožnost ter zmožnost tvorjenja krajšega neumetnostnega besedila ob IB.

V tem delu preizkusa je bilo skupaj 20 točkovanih postavk. Naši šestošolci so 7 točkovanih postavk rešili boljše, 13 pa slabše od državnega povprečja.

V II. delu (književnost) je bilo izhodiščno besedilo odlomek iz dela Dima Zupana Duh Maksa Zeljarskega, objavljeno v knjigi Geniji: Antologija sodobne slovenske mladinske kratke proze, ki jo je uredila Dragica Haramija. Naloge ob umetnostnem besedilu so preverjale učenčevo zmožnost sprejemanja umetnostnih besedil in tvorjenja besedil o umetnostnih besedilih in ob njih ter usvojeno literarnovedno znanje. V nalogah so morali učenci svoje ugotovitve o IB tudi pojasnjevati in utemeljevati.

V tem delu preizkusa je bilo 12 točkovanih postavk. Naši šestošolci so 5 točkovanih postavk reševali boljše, 7 pa slabše od državnega povprečja.

3. Naloge, ki na naši šoli najbolj odstopajo od državnega povprečja

Nekatere naloge, ki so jih naši šestošolci reševali slabše od državnega povprečja – jezikovni del preizkusa:

Naloga	Zmožnost, standard znanja	Taksonomska stopnja in območje	Razlika med povprečjem točk na šoli glede na državno povprečje
1.01	Slogovna zmožnost	Znanje/poznavanje	–0,15
1.05	Zmožnost sprejemanja neumetnostnega besedila – branje, razumevanje, vrednotenje	Razumevanje, uporaba	–0,10
1.12a	Metajezikovna zmožnost	Znanje/poznavanje; Razumevanje, uporaba	–0,13

Nekatere naloge, ki so jih naši šestošolci reševali slabše od državnega povprečja – književni del preizkusa:

Naloga	Zmožnost, standard znanja	Taksonomska stopnja in območje	Razlika med povprečjem točk na šoli glede na državno povprečje
2.02	Receptijska zmožnost ob umetnostnem besedilu – branje, doživljanje, razumevanje, vrednotenje	Razumevanje, uporaba	–0,11
2.06	Receptijska zmožnost ob umetnostnem besedilu – branje, doživljanje, razumevanje, vrednotenje	Razumevanje, uporaba	–0,05
2.11	Literarnovedno znanje	Znanje/poznavanje	–0,34

Nekatere naloge, ki so jih naši šestošolci reševali bolje glede na državno povprečje – jezikovni del preizkusa:

Naloga	Zmožnost, standard znanja	Taksonomska stopnja in območje	Razlika med povprečjem točk na šoli glede na državno povprečje
1.11a	Poimenovalna zmožnost	Znanje/poznavanje; Razumevanje, uporaba	+0,04
1.11b	Poimenovalna zmožnost	Znanje/poznavanje; Razumevanje, uporaba	+0,07
1.14a	Metajezikovna zmožnost		+0,06

Nekatere naloge, ki so jih naši šestošolci reševali bolje glede na državno povprečje – književni del preizkusa:

Naloga	Zmožnost, standard znanja	Taksonomska stopnja in območje	Razlika med povprečjem točk na šoli glede na državno povprečje
2.01	Literarnovedno znanje	Znanje/poznavanje; Razumevanje, uporaba	+0,07
2.03	Receptijska zmožnost ob umetnostnem besedilu – branje, doživljanje, razumevanje, vrednotenje	Razumevanje, uporaba	+0,03
2.07	Receptijska zmožnost ob umetnostnem besedilu – branje, doživljanje, razumevanje, vrednotenje; Jezikovna zmožnost	Razumevanje, uporaba; Analiza, sinteza, vrednotenje	+0,07

Razlaga barvnih območij:

Zeleno območje: učenci, katerih skupni dosežki določajo mejo spodnje četrtine dosežkov; v tem območju je 10 % učencev, njihovi dosežki so višji od spodnjih 20 % in nižji od 70 % preostalih dosežkov.

Rumeno območje: učenci, katerih skupni dosežki določajo mejo med polovicami dosežkov; v tem območju je 10 % učencev, njihovi dosežki so višji od spodnjih 45 % in nižji od 45 % preostalih dosežkov.

Rdeče območje: učenci, katerih skupni dosežki določajo mejo zgornje četrtine dosežkov; v tem območju je 10 % učencev, njihovi dosežki so višji od spodnjih 70 % in nižji od 10 % preostalih dosežkov.

Modro območje: učenci, katerih skupni dosežki so v zgornji desetini dosežkov; v tem območju je 10 % učencev z najvišjimi dosežki, njihovi dosežki so višji od 90 %.

Nad modrim območjem: nalog v 65 % primerov ne rešijo pravilno niti najuspešnejši učenci.

Glede na rezultate predlagamo – v skladu s smernicami Zavoda za šolstvo –, da učitelji še bolj spodbujamo učence k natančnemu branju navodil in reševanju nalog v skladu z izhodiščnim besedilom. Pri pouku bomo učence navajali na utemeljevanje posameznih trditev in povezovanje praktične rabe jezika s teoretičnim metajezikovnim znanjem. Še bolj bomo poudarjali smiselnost tvorjenja jezikovno pravih

povedi in besedil (tudi pri drugih predmetih, ne le pri slovenščini) in jasno ubesedovanje svojih misli. V pouk bomo čim večkrat vključevali delo z različnimi (ne)umetnostnimi besedili, spodbujali učence k poglobljenemu razmišljanju o njih in jih izzvali k delu z zahtevnejšimi nalogami, pri katerih bodo morali tvoriti krajša, zaokrožena in jezikovno pravilna besedila. Spodbujati je treba tudi čitljivost zapisa, saj se je pri nekaterih učencih izkazalo, da so določene naloge znali rešiti, vendar zaradi nečitljivega zapisa niso dobili točk. Branje z razumevanjem je osnova za nadaljnje reševanje različnih nalog, zato je pomembno, da ga pri učencih razvijamo celostno in hkrati spremljamo znanje učencev na tem področju s sodelovanjem učiteljev po vertikali.

9. razred

1. Primerjava dosežkov učencev šole z dosežki na državni ravni

Povprečni dosežek pri NPZ iz slovenščine v **9. razredu je bil** na naši šoli **52,5 %**, kar je **3,4 % višje od državnega povprečja (49,1 %)**. V celotnem preizkusu je bilo ocenjenih 31 nalog (37 točkovanih enot); na naši šoli so devetošolci rešili 27 točkovanih enot bolje kot na državni ravni, 9 točkovanih enot so rešili slabše, 1 točkovano enoto pa so rešili enako dobro kot na državni ravni. Večja odstopanja v negativno ali pozitivno smer bodo predstavljena v nadaljevanju.

2. Sestava in vsebina preizkusa

Sestava preizkusa glede na taksonomske stopnje:

znanje in poznavanje 25 %, razumevanje in uporaba 40 %, analiza, sinteza, vrednotenje 35 %.

Vsebina preizkusa:

branje enega daljšega ali več krajših neznanih umetnostnih besedil, preverjanje razumevanja prebranega umetnostnega besedila, preverjanje literarnovednega znanja v skladu s cilji/standardi UN v povezavi z izhodiščnim umetnostnim besedilom, preverjanje zmožnosti pisanja krajšega besedila o izhodiščnem umetnostnem besedilu in ob njem ali pisnega medbesedilnega vrednotenja umetnostnih besedil, branje enega daljšega ali več krajših neznanih neumetnostnih besedil, preverjanje razumevanja prebranega neumetnostnega besedila, preverjanje poimenovalne, upovedovalne/skladenjske, pravopisne in slogovne zmožnosti ter zmožnosti nebesednega sporazumevanja v povezavi z izhodiščnim neumetnostnim besedilom, preverjanje metajezikovne zmožnosti, preverjanje zmožnosti pisanja krajšega neumetnostnega besedila (ob izhodiščnem neumetnostnem besedilu) ali pisnega medbesedilnega vrednotenja neumetnostnih besedil.

Pouk slovenščine je zasnovan celostno, tako da posameznih vsebin/zmožnosti (zaradi njihovega prepletanja oziroma soodvisnosti/povezanosti) pri preverjanju ni mogoče izločiti.

Preizkus znanja je bil – tako kot v 6. razredu – kot vsa leta doslej sestavljen iz dveh delov: za preverjanje standardov znanja iz književnosti je bilo namenjenih 40 odstotkov nalog v preizkusu, jezik pa je preverjalo 60 odstotkov nalog.

Izhodiščno besedilo (IB) v **književnem delu preizkusa (I. del)** je bilo delo Cvetke Bevc *Škampi v glavi*. Naloge ob besedilu so preverjale učenčevo zmožnost sprejemanja književnih besedil ter tvorjenja besedil o književnih besedilih in ob njih (UN, standardi znanja, str. 93). Največ nalog je zahtevalo razumevanje besedila iz neposrednih in posrednih besedilnih signalov, in samostojnega predstavljanja ugotovitev o književnem besedilu. Ugotovitve so morali učenci ponazoriti, utemeljiti in vrednotiti.

V II., jezikovnem delu preizkusa so učenci prebrali publicistično IB Leto življenja, intervju z Mitjem Okornom. Naloge so preverjale učenčevu zmožnost kritičnega sprejemanja in tvorjenja enogovornih neumetnostnih besedil ter jezikovno, metajezikovno in slogovno zmožnost. Tudi tokrat je predmetna komisija za slovenščino za IB izbrala besedila, ki nagovarjajo mladega bralca oz. so aktualna in zanimiva za mlade. Identifikacija s tematiko branega besedila zagotovo vpliva na motivacijo za branje in posledično tudi na uspešnost reševanja preizkusa.

3. Naloge, ki na naši šoli najbolj odstopajo od državnega povprečja

Naloge, ki so jih naši devetošolci reševali slabše od državnega povprečja – književni del preizkusa:

Naloga	Zmožnost, standard znanja	Vrsta naloge	Taksonomska stopnja	Razlika med povprečjem točk na šoli glede na državno povprečje
1.11	Receptijska zmožnost ob umetnostnem besedilu – branje, doživljanje, razumevanje, vrednotenje	Polodprta naloga	Razumevanje, uporaba – modro območje	–0,06
1.08	Receptijska zmožnost ob umetnostnem besedilu – branje, doživljanje, razumevanje, vrednotenje	Zaprta naloga	Razumevanje, uporaba – zeleno območje	–0,03

Nekatere naloge, ki so jih naši devetošolci reševali slabše glede na državno povprečje – jezikovni del preizkusa:

Naloga	Zmožnost, standard znanja	Vrsta naloge	Taksonomska stopnja	Razlika med povprečjem točk na šoli glede na državno povprečje
2.15b	Skladenjska zmožnost – Jezikovna zmožnost	Zaprta naloga	Znanje/poznavanje, razumevanje, uporaba – modro območje	–0,25
2.04	Zmožnost sprejemanja neumetnostnega besedila – branje, razumevanje, vrednotenje	Zaprta naloga	Razumevanje, uporaba – zeleno območje	–0,11
2.14	Skladenjska zmožnost	Tvorbna naloga	Razumevanje, uporaba – modro območje	–0,08

Nekatere naloge, ki so jih naši devetošolci reševali najbolje glede na državno povprečje – književni del preizkusa:

Naloga	Zmožnost, standard znanja	Vrsta naloge	Taksonomska stopnja	Razlika med povprečjem točk na šoli glede na državno povprečje
1.01	Receptijska zmožnost ob umetnostnem besedilu – branje, doživljanje, razumevanje, vrednotenje	Polodprta naloga	Analiza, sinteza, vrednotenje – rumeno območje	+0,16
1.12b	Jezikovna zmožnost	Tvorbna naloga	Znanje/poznavanje – modro območje	+0,13
2.04	Receptijska zmožnost ob umetnostnem besedilu – branje, doživljanje, razumevanje, vrednotenje	Polodprta naloga	Razumevanje, uporaba – rumeno območje	+0,11

Nekatere naloge, ki so jih naši devetošolci reševali najbolje glede na državno povprečje – jezikovni del preizkusa:

Naloga	Zmožnost, standard znanja	Vrsta naloge	Taksonomska stopnja	Razlika med povprečjem točk na šoli glede na državno povprečje
2.12b	Metajezikovna zmožnost	Zaprta naloga	Znanje/poznavanje – modro območje	+0,21
2.20	Pravopisna zmožnost	Tvorbna naloga	Znanje/poznavanje – rdeče območje	+0,20
2.19b	Zmožnost tvorjenje o/ob neumetnostnem besedilu	Tvorbna naloga	Razumevanje, uporaba, analiza, sinteza, vrednotenje – modro območje	+0,13

Razlaga barvnih območij:

Zeleno območje: učenci, katerih skupni dosežki določajo mejo spodnje četrtine dosežkov; v tem območju je 10 % učencev, njihovi dosežki so višji od spodnjih 20 % in nižji od 70 % preostalih dosežkov.

Rumeno območje: učenci, katerih skupni dosežki določajo mejo med polovicami dosežkov; v tem območju je 10 % učencev, njihovi dosežki so višji od spodnjih 45 % in nižji od 45 % preostalih dosežkov.

Rdeče območje: učenci, katerih skupni dosežki določajo mejo zgornje četrtine dosežkov; v tem območju je 10 % učencev, njihovi dosežki so višji od spodnjih 70 % in nižji od 10 % preostalih dosežkov.

Modro območje: učenci, katerih skupni dosežki so v zgornji desetini dosežkov; v tem območju je 10 % učencev z najvišjimi dosežki, njihovi dosežki so višji od 90 %.

Nad modrim območjem: nalog v 65 % primerov ne rešijo pravilno niti najuspešnejši učenci.

Izkazalo se je, da so učenci v književnem delu samo dve nalogi rešili slabše od povprečja, v jezikovnem delu je bilo takih nalog 7. Njihovo razumevanje besedil je torej dobro. Največja odstopanja v drugem, jezikovnem delu so se pokazala pri nalogah, ki so zahtevale 'znanje': sprememba dvostavčne povedi v enostavno ter sklanjanje lastnih imen. Zanimivo je tudi, da sta med slabše reševanimi nalogami kar 2 iz zelenega območja, torej območja, ki kaže na naloge, ki jih le malo učencev reši narobe.

4. Primerjava dosežkov pri NPZ iz slovenščine po letih

6. razred

Šolsko leto	Povprečje na državni ravni (%)	Povprečje na ravni naše šole (%)	Razlika/odstopanje (%)
2020/21	54,8	57	2,2
2018/2019	48,48	45,45	3,03
2017/2018	46,24	43,50	-2,74
2016/2017	51,61	49,39	-2,22
2015/2016	54,46	51	-3,46
2014/2015	49,47	55,57	+6,10
2013/2014	62,10	64,59	+2,49
2012/2013	49,79	52,43	+2,64
2011/2012	56,70	59,11	+2,41
2010/2011	47,61	49,17	+1,56
2009/2010	54,77	55,17	+0,40
2008/2009	71,30	76,99	+5,69

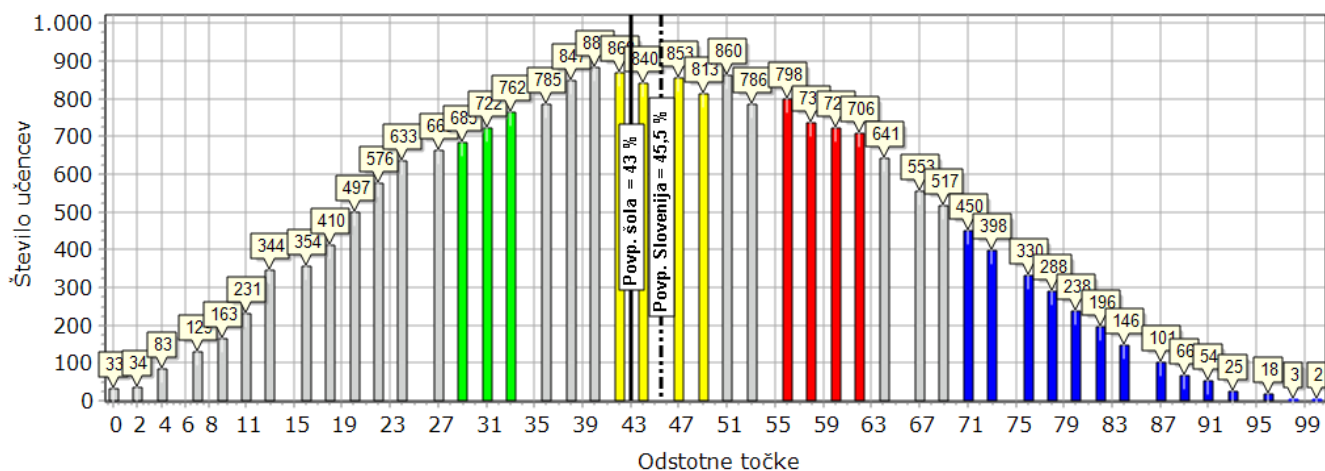
9. razred

Šolsko leto	Povprečje na državni ravni (%)	Povprečje na ravni naše šole (%)	Razlika/odstopanje (%)
2020/21	49,1	43,2	- 5,9
2018/2019	48,48	45,45	- 3,03
2017/2018	51,00	54,08	+3,08
2016/2017	46,38	48,51	+2,13
2015/2016	53,54	53,24	-0,30

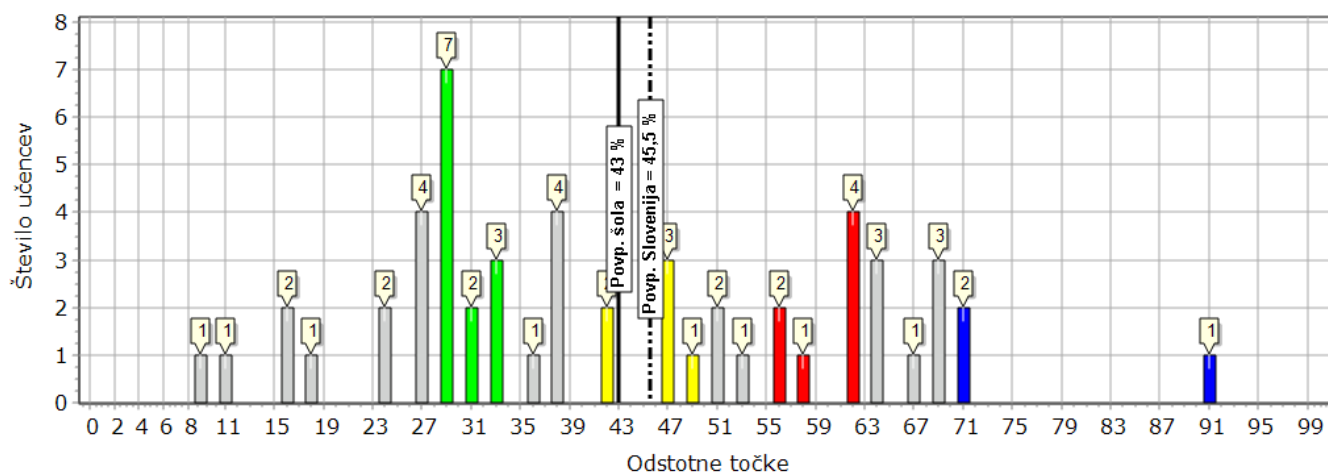
2014/2015	58,62	58,25	-0,37
2013/2014	55,07	57,08	+2,01
2012/2013	51,77	52,81	+1,04
2011/2012	54,94	56,47	+1,53
2010/2011	55,00	54,79	-0,21
2009/2010	51,11	59,59	+8,48
2008/2009	56,09	58,58	+2,49

5. Grafična predstavitev dosežkov NPZ iz slovenščine na ravni šole

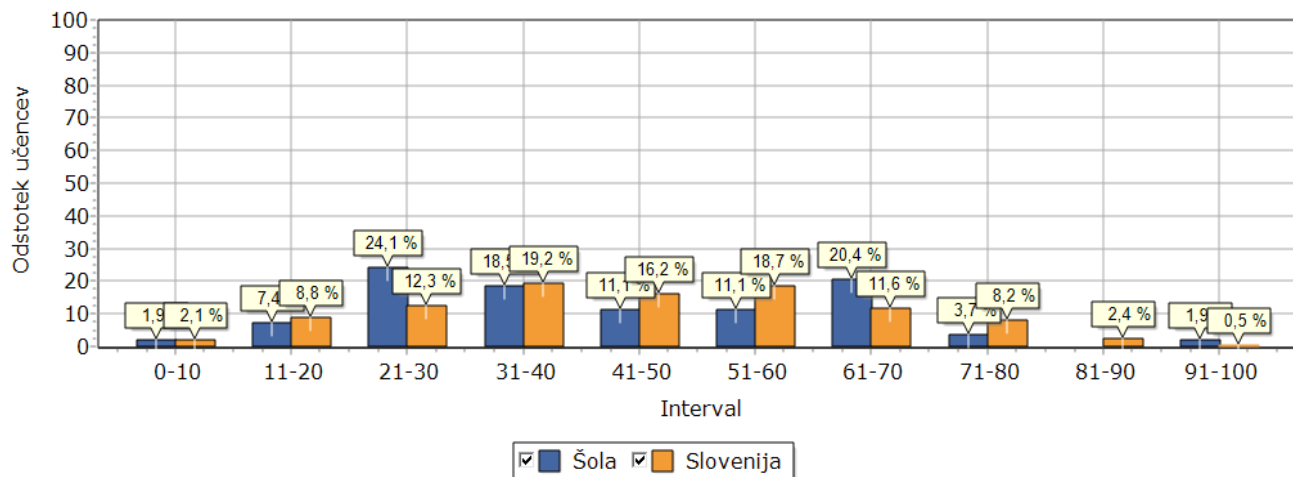
Porazdelitev dosežkov, NPZ v 6. razredu OŠ 2022, slovenščina
Slovenija

Porazdelitev dosežkov, NPZ v 6. razredu OŠ 2022, slovenščina
Šola

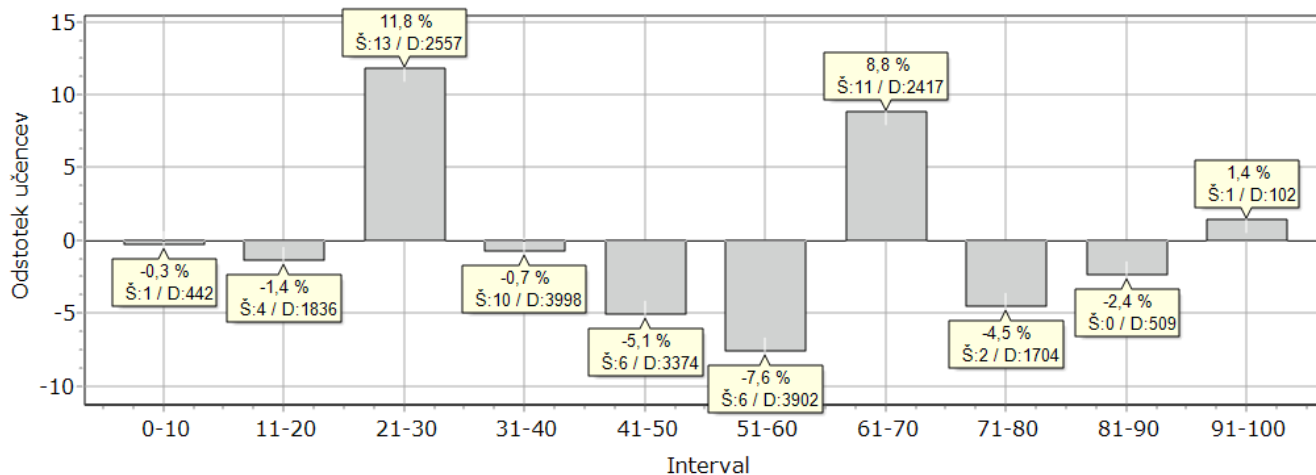

Pregled dosežkov, NPZ v 6. razredu OŠ 2022, slovenščina
Šola in Slovenija

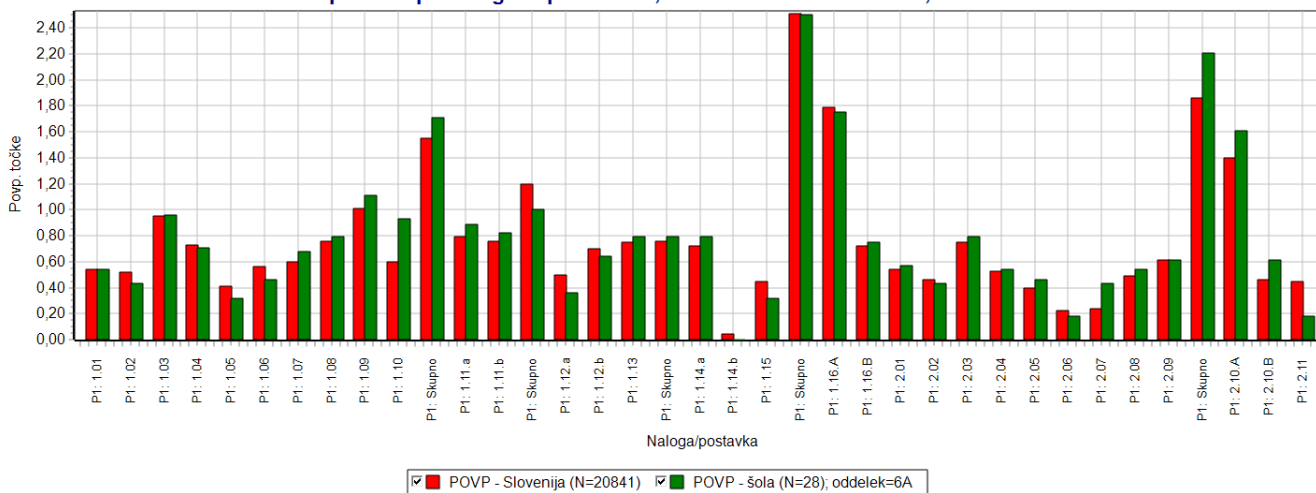

Pregled dosežkov, NPZ v 6. razredu OŠ 2022, slovenščina

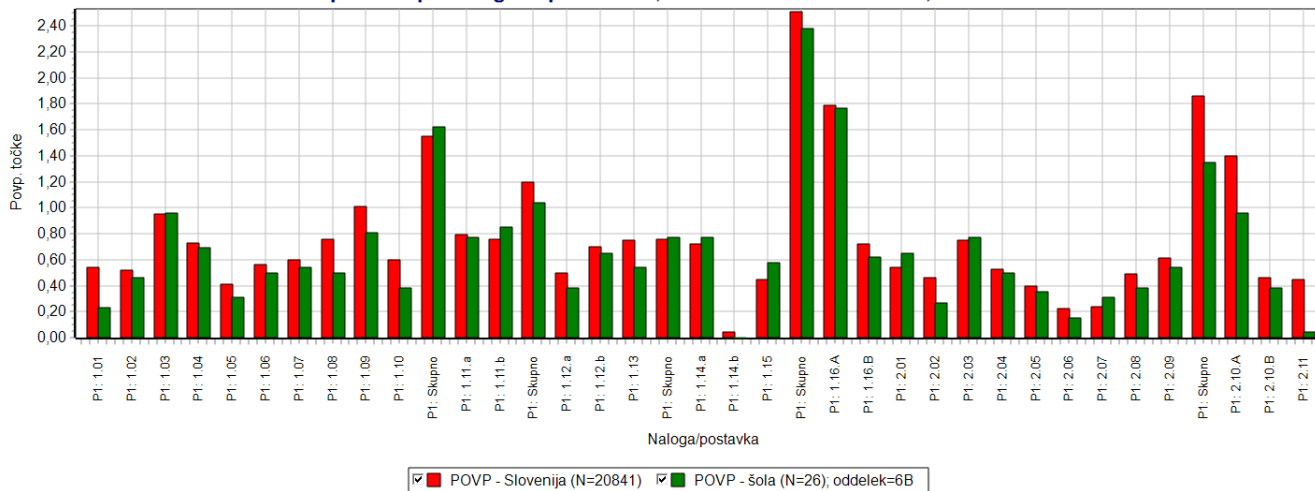
Razlika med šolo in Slovenijo

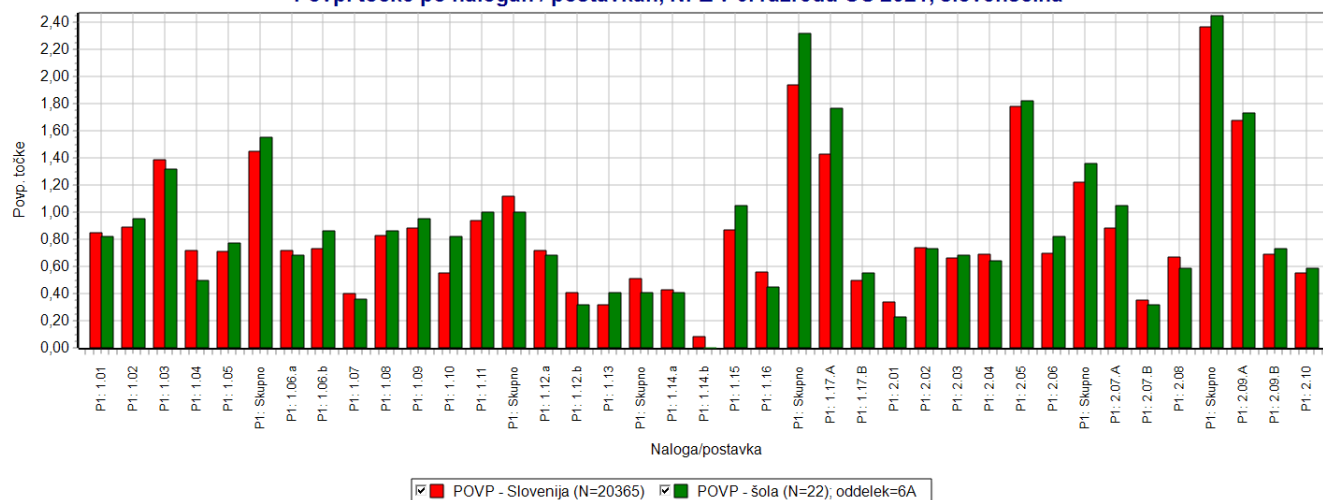
Povp. točke po nalogah / postavkah, NPZ v 6. razredu OŠ 2022, slovenščina

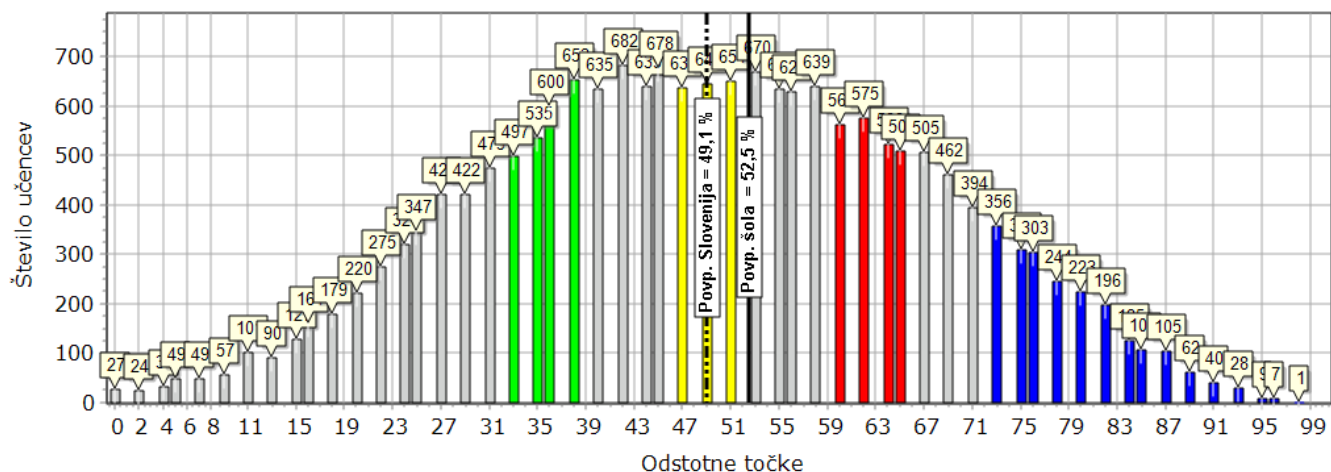
Povp. točke po nalogah / postavkah, NPZ v 6. razredu OŠ 2022, slovenščina

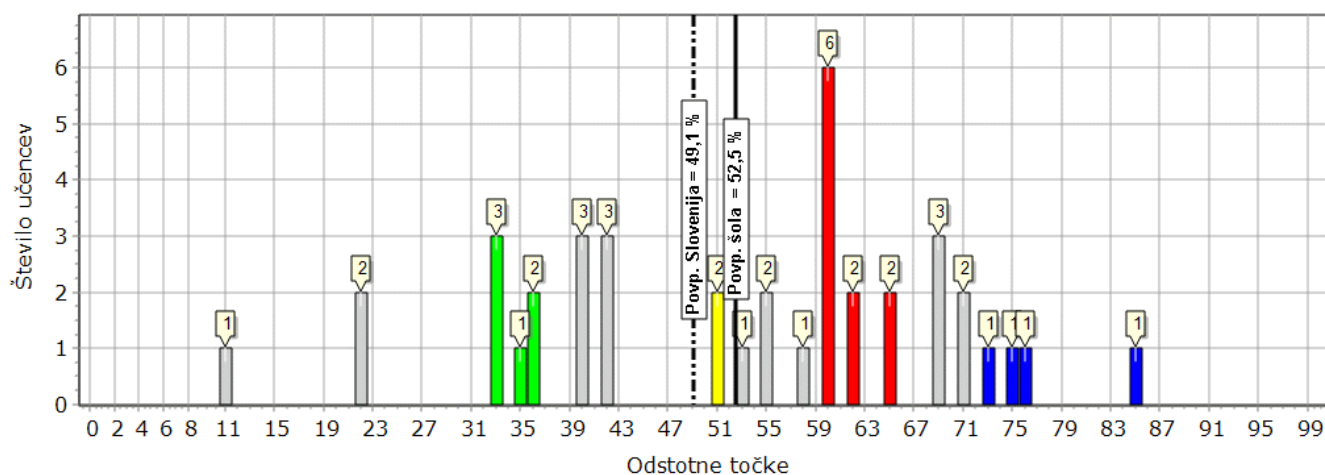
Povp. točke po nalogah / postavkah, NPZ v 6. razredu OŠ 2021, slovenščina

Porazdelitev dosežkov, NPZ v 9. razredu OŠ 2022, slovenščina Slovenija

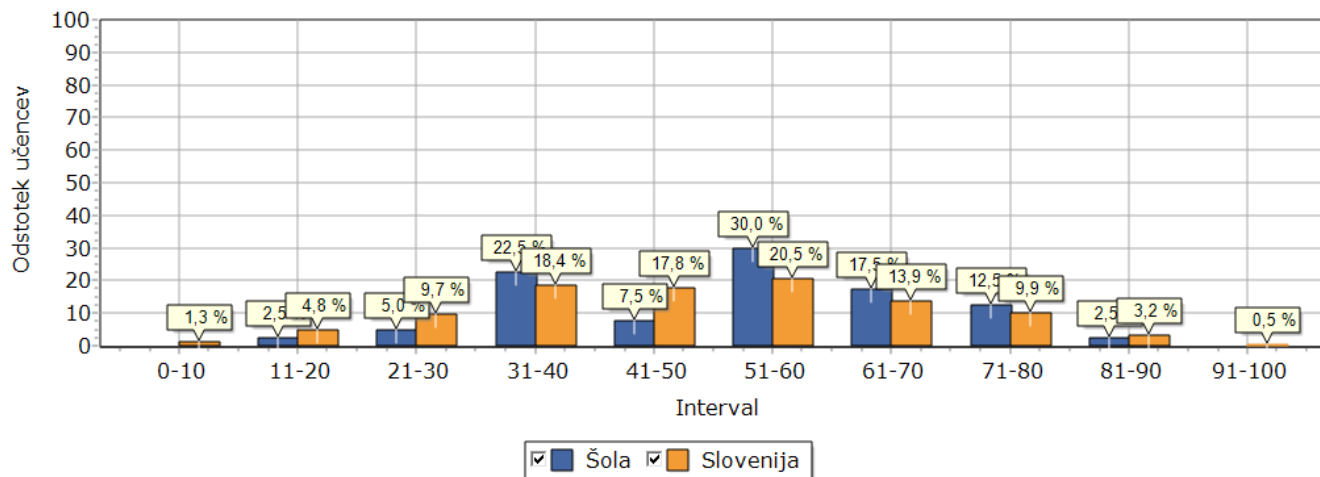

Porazdelitev dosežkov, NPZ v 9. razredu OŠ 2022, slovenščina Šola

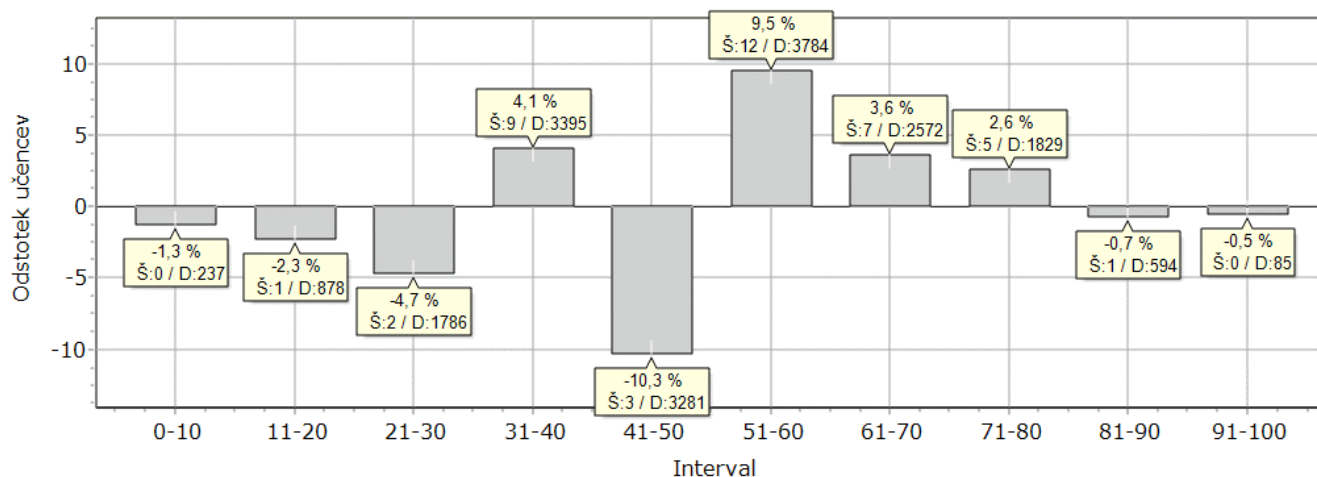
Pregled dosežkov, NPZ v 9. razredu OŠ 2022, slovenščina

Šola in Slovenija

Pregled dosežkov, NPZ v 9. razredu OŠ 2022, slovenščina

Razlika med šolo in Slovenijo

Povp. točke po nalogah / postavkah, NPZ v 9. razredu OŠ 2022, slovenščina

